

NYITÓKÉP

Elöttem az izléses meghívó: „Fővárosunk fel-szabadulásának 37. évfordulója alkalmából az Országos Testnevelési és Sporthivatal, valamint Budapest Főváros Tanácsa tisztelettel meghívja Önt 1982. február 12-én, pénteken 17 órára a Budapest Sportszernok ünnepélyes megnyitójára.”

Hát ezt is megértük! Itt van a kézzel fogható valóság. A sportnak olyan háza épült Magyarországon, amelyről sokáig csak álmodtunk.

A meghívó mellett a belépőjegy, rajta a felírás: „Budapesti Nagy Sportszernok (még akkor készült, amikor nem dőlt el, hogy mi lesz a csarnok végleges neve). Rendezvényszám: 1 — A-6, szektor, 9. sor, 3. szék, I. emelet, jobb oldal.” Utólagja talán az 1954-es magyar-angol labdarúgó-mérkőzésre szóló belépőjegyet néztem meg ilyen tüzetesen, legalábbis azok közül, amelyek sportrendezvényre csábítottak. Annak ugye, idestova 28 éve...

Igen, azt hiszem, ezt a jegyet is elveszem majd, hogy évek múlva véletlenül előkerüljön, én pedig elmondhassam, hogy azon a pénteki napon ott ültem a nézőtérben. Az öregedés jele tudatos ragaszkodásunk a tárgyakhoz, az élmények apró kíséreihez.

Vajon ezen a péntek reggelen hogyan ébred majd a tervező, aki az egész épületet megálmodta? Eszébe jut-e a „hadak útja”, amelyet végigjárt, vagy csak az alkotás felhőtlen játéka legyeztetik képzeletét. Emlékszem egyik mondatára: „Ilyen lehetőség nem sok adódik egy építész életében.”

Ezt a mondatot nagyon sokféle embertől viszhallottam később.

Abban a percben, amint „felmegy a függöny”, szeretném megkérdezni a tervezőtől; most mire gondol? Csakhogy tudom, hogy az ember legőszintébb gondolatait nem másoknak tartogatja. Ezért hát csak találgathatok. Amikor néhány héttel ezelőtt a Budapest Sportszernok építésének történetét megörökítő füzet első színes lenyomatait megmutattuk Kiss Istvánnak, összetekerte és megsimogatta őket és mint a gyerek, elkunyerálta valamennyit...

Vajon mire gondol Vlagyimir Alekszandrovics Matisev, a szovjet szakemberecsoporth vezetője? Hogy jó volna bukfencet hányni a csarnok közepén vagy önfelédten énekelni? Sok mindenre gondol az ember örömeiben, aztán mindig fegyelmet maradt, mert mit szólnának az emberek, ha éppen ő, aki évekig a fegyelmet kérte számon, egyszerűen csak nagyon kimutatná az örömet és nemcsak a kezfogásokba szorítaná.

Szokás emlegetni, hogy a szovjet és a magyar munkások, milyen jól megértették egymást. A hírek néha klisékre épülnek, s ezért nem jutnak el sokszor a tudatig. Pedig most nemcsak szokásból emlegetjük: úgy éltek és dolgoztak egymás mellett évekig a szovjet és magyar építők, mint a jó szomszédok.

Majd figyelem Matisev arcát, s kilesem az érzéseit. A főbejáratnál szemben fog ülni, az első sorban, középen...

Elképzelem, amint Kövér Antal, a Csőszterelőipari Vállalat víz- és gázszerelője, ünnepi ruhájával bibelődik, s éppen leszakad egy gomb. Menynyivel nagyobb gond ez, mint volt annak idején a csőhálózat összeszerelése.

A Thököly és a Népstadion út sarkán találkozik egy barátjával. „Hová tartasz?” — kérdi a barátja. „A megnyitóra” — válaszolja.

Igen, ezen a napon nem kell többet mondani. Egy ország tudja, hogy a Budapest Sportszernok születésének napja van.

Vajon mire gondol Bazsó Ferenc, a 31. sz. Allami Építőipari Vállalat főművezetője, aki 1978. márciusától, az alapozási munkák kezdetétől élt együtt a sportszernokkal, s aki ezekben a napokban ment nyugdíjba?

Emlékszem, együtt álltak Sándorfi Lászlóval, a harmincegyesek másik művezetőjével a rekortán szélén, amikor először gyulladt fel a csarnokban az összes villany. „A fene egye meg — morogta maga elé Bazsó Ferenc —, de sok méreg van benne!” — és kicsordult a könnyük.

Eszébe jut-e a megnyitó óráiban a főművezetőnek, hogy milyen gondjaik voltak... Vagy az idő rostáján csak a szép emlékek maradnak meg?

Vajon mire gondol ezen a reggelen Tábor István igazgató?

Egyáltalán tudott-e aludni? Mit álmodott? Talán azt, hogy a hétfejű tündér meglátogatta, s arany-szánján egy sportszernokkal kedveskedett neki. A tündér szánján több világhíresség ült. A nagyszerű angol futó Sebastian Coe egyre azt hajtogatta, hogy a Budapest Sportszernokban akar világcúcsot futni; Darryl Sittler és Bobby Orr, a jégkorongozás kanadai sztárjai azért könnyörögtek, hogy a Budapest Sportszernokban játszhasanak a szovjet válogatottal; Ringo Starr pedig, a Beatles volt tagja arra próbálta rávenni az igazgatót, hogy itt tarthassák a John Lennonra emlékező koncertjüket.

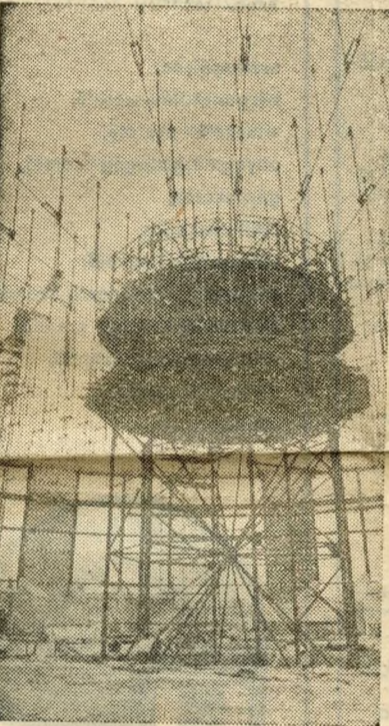
Tábor István éppen igent készült mondani valamennyiüknek, amikor felébredt és a világhírességeket nem találta már sehol.

Hogy mire gondol az újságíró? Arra, hogy legalább olyan nehéz dolog, mint a közelmúltban a magyar-angol labdarúgó-mérkőzésen jegytulajdonosnak lenni.

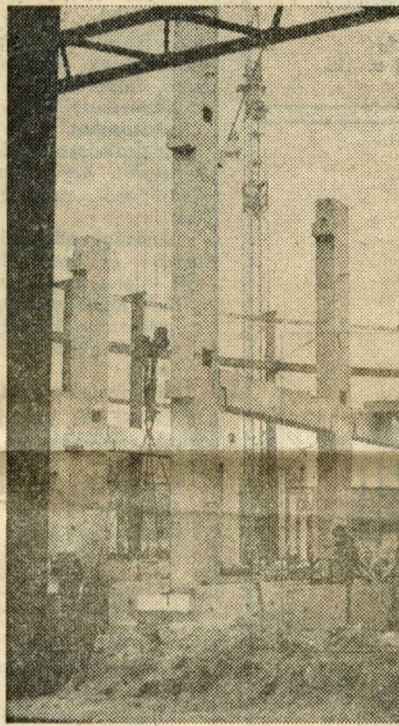
Mert ünnepelni — akár hídak adnak át, akár sportszernokot — nagyon tud és szeret a budapesti ember.

Az alapozási munkák 1978. március 1-én kezdődtek. A húszezer társadalmi munkás az építés során több mint százezer társadalmi munkárárt teljesített

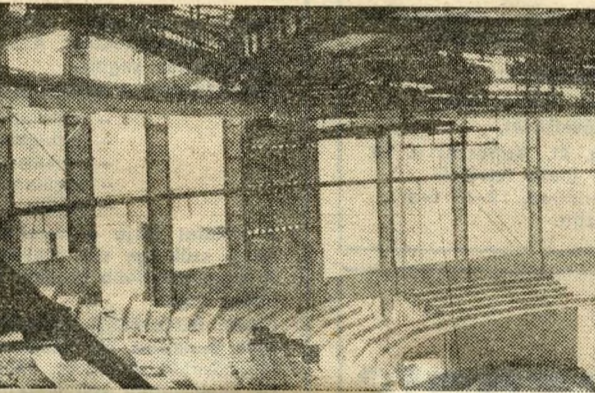
A szovjet acélszerkezet építése a húzott gyűrűket alátámasztó állványtorony megépítésével kezdődött

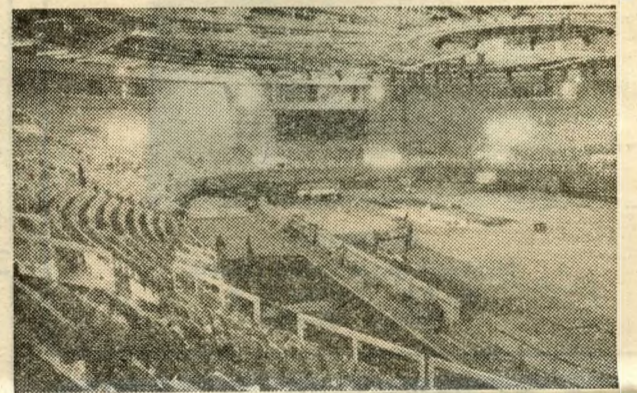
A kábeltetőt tartó 48 acéloszlop vasbeton alaptesteken áll

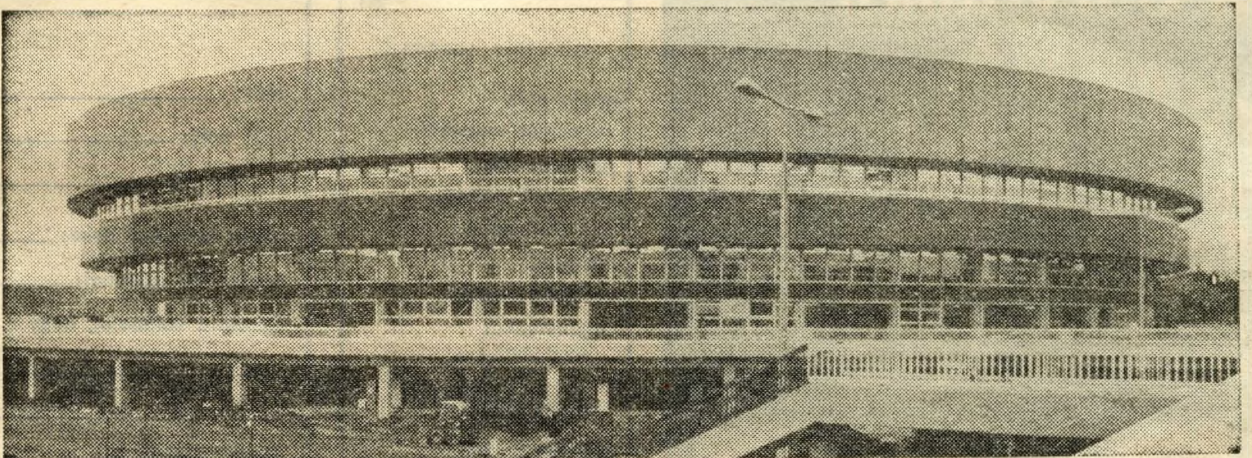
Tóth István és Kocsis Ferenc, a birkózók két kiválósága is lapátot ragadott

A nézőtéri lépcsőzet előregyártott vasbeton elemekből készült. A fordított U-alakú elemek fogazott vasbeton gerendákra ülnek

A belső csarnoktérben több szakipari munka egyszerre készült: a világítási és hangosítási rendszer szerelése, az eredményhirdető próbáuzemelés, a nézőtéri ülések elhelyezése

A homlokzatot a felső vasbetongyűrű színezésével, az alsó vasbetongyűrű és az alumínium üvegfal tömör mellvédjeinek színes glazal-burkolásával véglegesítették